

Людмила Григорова

LA FEMME MODERNE (ДИМИТЪР ДИМОВ В КОНТЕКСТА НА БЪЛГАРСКАТА УРБАНИСТИЧНА ПРОЗА)

Димов е писател, който се интересува преди всичко от екзистенциалните проблеми на човека. Той надмогва битовото, провинциалното, та дори и националното и издига своите образи до „общочовешки типове, техните драми - до общочовешки драми...“¹ Той е писател на любовта. На любовта и на смъртта. А жената е безспорно еманацията на живота, тя стои в началото на един процес, чиито крайни точки са любовта и смъртта. Но Димов не проявява интерес към нея като създателка на живота, като съпруга и майка. В това отношение той е далеч от възрожденското разбиране за жената като пазителка на родовия морал и устои. За него тя е Ева - изкусителка, носителка на демоничното, на разрушителното начало, така добре пресъздадено от прокълнатите поети.² Тя е напълно противоположна на Йовковите женски персонажи например. Дори когато са греховни (Албена), те са носителки на градивното и облагородяващото, на красотата - у Йовков го няма този декадентски разрив между красиво и добро.

„Хилядолетна литературна традиция представя жената и като най-слабо, и като най-силно същество на земята. Жената е източник и причина за възход, ликуване, здраве, живот, но тя също така е причина и източник на падение, страдание, болест, смърт. Жената възвишава, жената унижава и още един от най-старите литературни паметници - Библията - показва жената като оръдие и на *бога*, и на *дявола*.“³ Друго е отношението към жената у древните гърци. Там тя не е „ребро Адамово“, а равноправна на мъжа (в мита, в изкуството). Тя е толкова Богиня, колкото той е Бог.

... Идеята за греха - пише Л.Стоянов в „Наследие на Пандора“ - е чужда на античното съзнание, както му е чужда и идеята за изкуплението, които са християнски идеи...“⁴ „За средновековието любовта като жизнен процес... е престъпление ...и жената, като обект на тази любов, е грешница.“⁵ И докато Ренесансът извика на живот правата на човешкото тяло, включително и на